

dance, der er fremlagt for Rigsdagen, er — man domme saa forresten om Sagen selv, som man vil — i høieste Grad ufuldstændig (Hør! Hør!). Naar man fremlægger Correspon- dancen om en saadan Sag, saa maa der, synes det, naar Spørgsmaalet tidligere har været bestemt filllet, fremlægges ikke blot de fremmede Dtringer, men ogsaa de danske Brevskaber, hvori Spørgsmaalet har været Udlandet forelagt (Hør! Hør!). Det kan være muligt, at visse Forsigtighedshensyn kræ- vede ikke at fremlægge de danske Breve, men saa maatte de fremmede Breve, for at inde- holde Beviis, være saaledes affattede, at man kunde see, at de vare skrevne med Kjendskab til det her hjemme reiste Spørgsmaal. Det er ikke nok, at Udlandet siger, at det med den største Bestemthed vil have Tractaten af 8de Mai 1852 udført, nok, naar der her hjemme har været ført en alvorlig Strid i Rigsdagens Udvalg, om ikke Tractatens Mening var, om Tractaten nødvendig indeholdt, at Kongelovens Arvesølge skulde ophaves. Altsaa, det frem- lagte Beviis er, i mine Tanker, ufuldstæn- digt, og det burde, efterat Sagen var kom- men paa dette Punkt, have været fuldstændigt. Men spørger man derimod om Sagen selv, ja da er min Mening, at Kongelovens Arvesøl- ges Ophævelse vel ikke til enhver Tid af For- handlingerne har været endeel af Overeens- komsten, idetmindste er dette ikke en klart ud- talt, fastholdt og beviislig Bestanddeel; men jeg skal nu sige det, som vistnok vil mishage Mange —: jeg troer, at det efterhaanden er blevet en Bestanddeel af Overeenskomsten, idet- mindste af den almindelige Opfattelse af Over- eenskomsten, som det nu vil være umuligt at opgibe eller at faae omgjort. Jeg skal ikke gaae ind paa den lange Strid, som er ført herom og paa de med megen Skarpsindighed opstillede Deductioner for og imod. Der er i mine Tanker allerede i Warschauer-Protocollen — angaaende Forholdene, hvorunder den er bleven til, er jeg hverken berettiget eller har Lyst at udtale mig — en unegtelig Hentydning til en Forandring i Kongelovens Arvesølge, men med fuld Bestemthed fremtræder den ikke. Jeg kan ikke nægte, at der i den af de kongelige Ges- sandtskaber hos Stormagterne indgivne Note,

som er indført i de trykte Actstykker under Nr. 4, ved de Udtryk, som findes Pag. 20 „overeensstemmende med en ny Arvesølges lov for det danske Monarchie“, forekommer mig at være antydet noget mere end en simpel Betegnelse af Kongelovens Arvesølge, som i sin Anvendelse paa det hele Monarchie indtil en vis Grad er betinget og indskrænket ved de got- torpiske Pretensioner paa Holsteen eller Dele af Holsteen. Men jeg er paa den anden Side ligesaa overbeviist om, at der ingenlunde den Gang forelaae en klar Tanke om en fuldstæn- dig Ophævelse af Kongelovens Arvesølge, og en Overgang fra den agnatisk-cognatistiske Arvesølge til den simple agnatistiske. Der gives et Mellemtrin, der ligger overmaade nær, som dengang endnu kunde overveies, og som jeg vilde ønske, at man var kommen til at vælge. Jeg tænker paa en saadan Opretholdelse af Kon- gelovens agnatisk-cognatistiske Arvesølge for hele Monarchiet, at Cognaternes Ret, skøndt i Al- mindelighed tilstede, skulde vige, hvis den, før Mandstammens Uddøen sidst regjerende Konge i Genhold til Londontractatens 2den Art-ikel tilveiebragte et andet Arrangement, for at fjerne ellers modstaaende Pretensioner. Man havde da havt en dansk Berettigelse ligeoverfor den gottorpiske, man havde, naar det ulykkes- lige Tilfælde af Mandstammens Uddøen, nogen- stunde skulde indtræffe, havt at udjevne, som man alligevel faaer, en Strid mellem Principet om Monarchiets Udelelighed og særlige Ret- tigheder og Pretensioner, men en Strid, hvori der var en dobbelt Spænding og Stræben lige- saavel fra dansk Side, som fra den ikke-danske Side, istedetfor en, hvori blot den ikke-danske Side kan gjøre sig gjældende. Altsaa, jeg troer ingenlunde, at det til enhver Tid af Forhand- lingen har været en Bestanddeel af den sig udviklende Overeenskomst med Udlandet, at Kongelovens Arvesølge skulde saaledes ophæ- ves, at en simpel agnatistisk Arvesølge traadte istedetfor den agnatistisk-cognatistiske; men jeg troer, at det nu er nødvendigt at erkende dette som noget Givet og Bedtaget. Hvorledes vil jeg føre Beviiset herfor, da jeg selv har sagt, at de Papirer, som nu sidst ere Rigsdagen fore- lagte, i mine Tanker ikke indeholde det, og Antydningerne i de tidligere Actstykker bestri-